

Elinvoiman kehittäminen kaupunkiseutusuunnittelussa

Näkökulmana yritysekosysteemien maankäytölliset tarpeet

Ilari Karppi
Tampereen yliopisto
TAU-osahanke

Primääriaineisto ja sen analyysi pähkinänkuoressa

- Haastattelut: 15 + 5 ekosysteemi- ja kärkialaedustajaa
- Aineistolähtöinen sisällönanalyysi: sijaintiargumentit ja -attribuutit
- Aineiston koodaus ensivaiheen matriisiksi
- Tampereen kaupunkiseudun 15 ekosysteemille tärkeät sijaintitekijät nyt ja tulevaisuudessa
- Toisiaan sijaintipreferensseiltään muistuttavien ekosysteemien paikantaminen
- Preferenssijärjestelmän testaus
- Turun kaupunkiseudun 5 kärkialaa
- Sijaintipreferenssien limittyminen

	Keskusta				Logistiikka/yhteydet				Muu			
	Pää	Raidasemat	Kampukset	Autoväylät	Tilat ja alueet	Tilavaraukset	Lentoas	Tavara	Hlö	Etelä	Asum	Huomioita
Ekosysteemi												
Kuvantaminen	X	X	0	0	X	0	0	X	0	Y	0	X
Terveysteknologia												
ITS Factory	X	X	0	X	0	X	0	X	Y	Y?	X	Y?
Älykkäät koulut												
Turvallisuus	X	X	0	X	0	X	0	X	Y	X?	Y	0
Valmistava teollisuus												
AI & Analytiikka	X	X	Y	X	0	X	0	X	0	Y	X	X
Autoteollisuus	X	X	0	0	0	Y	X	0	XY	X	Y	0
Koulutus												
Yhteydet	X	X	Y	X	0	X	Y	X	Y	X	0	X
Film Tampere												
Startup Tampere	X	X	Y	Y	X	X	X	X	0	X	X	Y
Matkailu												
Kiertotalous	0	0	0	0	0	X	X**	0	X	X	X	Y
Tapahtumatalous	X	X	0	0	0	0	0	0	Y	Y	X	X

Y = tuleva
0 = ei tärkeä

Ekosysteemi	Keskusta															Logistiikka/yhteydet							
	Pää		Ala	Raideasemat		Kampukset				Autoväylät		Tilat ja alueet				Tilavaraukset		Lentoas			Etelä	Asum	
	Ydin	Asema		Light	Heavy	Kes	Kau	Media	Her	Pyhäj	Muut	Tsto	Etä	Tuot	Test	Green	Brown	Hel	Tre	Tavara			Hlö
Kuvantaminen	X	X	0	0	0	X	0	0	X	0	0	X	0	Y	0	Y	0	0	0	0	X	0	X
Terveysteknologia	0?	X	0	X	X	X	X	0	X	0	X	X	0	X	0	0	Y	X	X	0	X	X	0
ITS Factory	X	X	0	X	0	X	0	0	X	0	0	X	Y	Y?	X	Y	Y?	0	0	0	X	0	0
Älykkäät koneet	X	0	0	0	0	0	0	0	X	X	0	X	0	X	X	Y	0	0	0	X	X	0	0
Turvallisuus	X	X	0	0	X	X	0	0	X	X	Y	X	0	Y	X?*	Y	0	0	X	0	X	X	0
Valmistava teollisuus	0	0	X	X	X	0	0	0	X	X	X	X	0	X	0	XY	0	0	0	X	Y	X	0
AI & Analytiikka	X	X	Y	X*	X	0	Y	0	X	0	0	X	Y	0	X	0	Y	X	X	0	X	X	X
Autoteollisuus	X	X	0	0	X	X	0	0	0	0	Y	X	0	XY	X	Y	0	0	0	Y	X	X	0
Koulutus	X	X	X	Y	Y	X	X	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0	X	X	0	X	X	X
Yhteydet	X	X	Y	X	0	X	0	X	X	0	Y	X	Y	Y	X	0	Y	X	0	0	X	X	X
Film Tampere	X	0	0	X	0	Y	0	X	0	0	X	X	Y	X	0	X	X	Y	Y	X	X	X	X
Startup Tampere	X	X	Y	Y	X	X	X	X	X	Y	0	X	0	0	X	0	X*	X	Y	0	X	X	Y
Matkailu	X	Y	Y	Y	X	0	0	0	0	0	X	0	0	0	0	X	Y*	X	X	0	X	X	0
Kiertotalous	0	0	0	0	Y*	0	0	0	0	X	X	X**	0	X	X	X	X	0	X	X	Y	0	Y
Tapahtumatalous	X	X	0	X	X*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Y	Y	X	X	0	X	X	Y
	X= Tärkeä nyt																						
	Y= tuleva																						
	0= ei tärkeä																						

Ekosysteemien luokittelu tehtyjen haastattelujen pohjalta

Teolliset ja tilaa vaativat toiminnot

- Suuret tontit
- Häiriö- ja varoalueet
- Tavaralogistiikka
- Suljetut testiympäristöt

Toimistointensiiviset ja keskustahakuiset toiminnot

- Kaupunkimaiset palvelut
- Helppo saavutettavuus
- Kampusten läheisyys
- Kaupunki testi-ympäristönä

Elämys- talouden toiminnot

- Henkilöliikenne-saavutettavuus
- Laadukkaat ympäristöt: kaupunki & luonto
- Vapaa-ajan kokemukset
- Kaupungin ja seudun maine

Ekosysteemien tilapreferenssit eivät ole siiloja!

Missä työ tapahtuu - mistä käsin ekosysteemit toimivat?

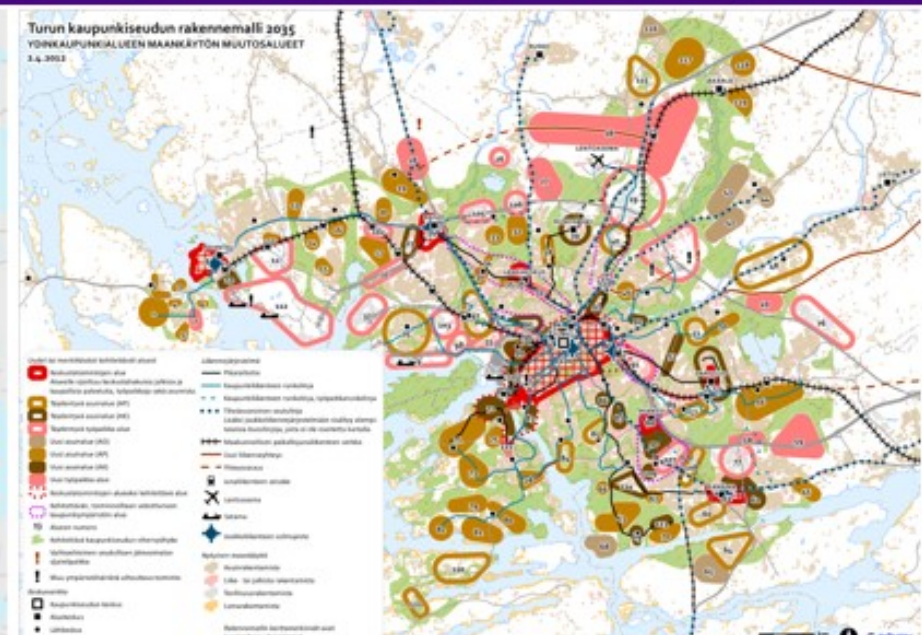
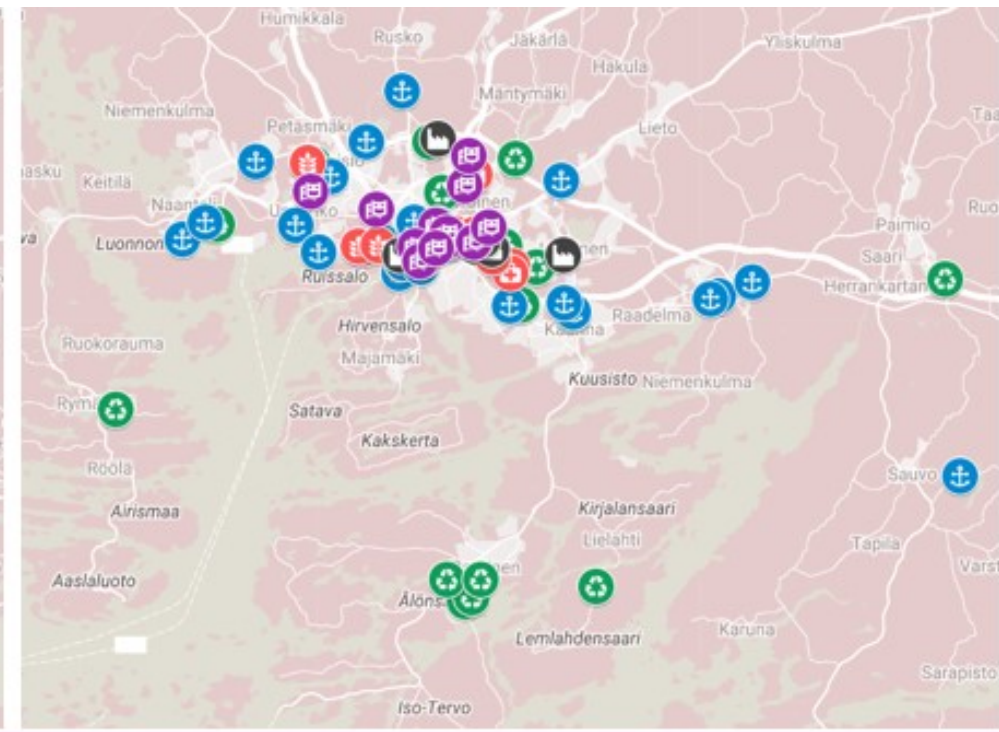
- Uudet ja tehokkaasti tilaa käyttävät toimistot tärkeitä osaamisintensiivisille aloille
  - Hyvien/parhaiden keskustasijaintien merkitys kasvussa
  - Saavutettavuus/verkostollisuus
- Etätyö osa työn normaalia organisoitumista
  - Koronan vaikutus korvautuu muilla työelämän kehittämisen tarpeilla
  - Monipaikkaisuuden nousu kaikilla tasoilla
- Tuotannon paluu Eurooppaan?
  - Uusi geotalous: Kiina, Ukraina, made in EU, ...
  - Löytävätkö tiivistyvät kaupunkiseudut tarvittaessa riittävästi tuotannollisia tontteja ja tiloja?
- Kaupunki ja seutu testiympäristöinä
  - Vihreä siirtymä, energia, kiertotalous, varoalueet
  - Älyliikenne, digitaaliset kaksoset

Paikkatekijöiden merkittävyys ekosysteemeille

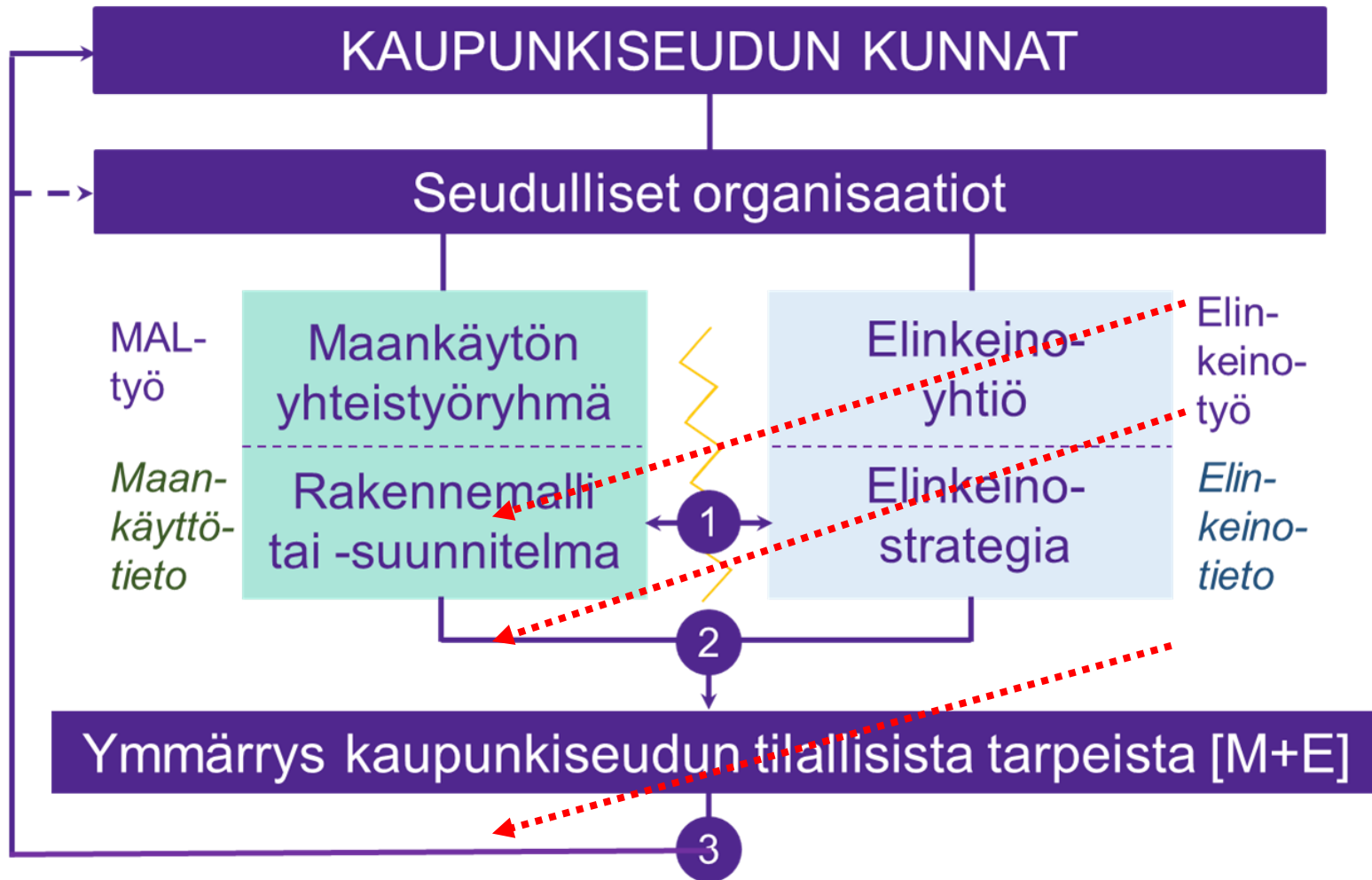
- *Tapaus Tampereen kaupunkiseutu*

- Tampereen ydinkeskusta ja asemanseutu lähes kaikille ekosysteemeille tärkeitä sijainteja
  - Tampereen asemanseutu myös tapahtuma- ja matkailukeskittymä
    - Nokia-areena
- Seudun alakeskusten merkityksestä ei vielä yhteistä näkemystä
  - Potentiaali tulevaisuudessa?
    - Raidesaavutettavuus
- Muu kaupunkiseutu
  - Resortit, kuvauslokaatit

Tavoitteeksi elinkeino- ja maankäyttö- tiedon paras mahdollinen ”systemi- integraatio”

"Systemi-integraation" vaiheet – periaatteessa

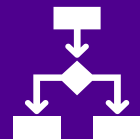
”Systemi- integraation” paikannetut ja ratkaisuja edellyttävät käytännön (kehittämis-) haasteet

1. Tilallinen puite: kaupunkiseutu, jossa toimitaan
Hallinnollinen ja maantieteellinen konteksti
Kaikki seudut ovat erilaisia

2. Käsitys seudullisesta elinkeinorakenteesta
Tietopohja, myös *elinkeino tiedon lähettäjä*
Elinkeinotyön mallit ovat erilaisia

3. Sisällyttäminen suunnittelujärjestämiin
Elinkeino tiedon vastaanottaja: sovittaminen muihin
maankäyttötarpeisiin
MAL+E: Kuinka liitetään osaksi MAL-työtä? (sopimuksilla tai ilman)

***Aiheesta tarkemmin
lisää:***

Ilari Karppi & Iina Sankala sekä Jayla Tammiharju, Henri Helve & Jari Kolehmainen (2024) Yhteen sovittamista: Yhteistyön ja ymmärryksen syventäminen elinkeinot huomioivassa maankäytössä. Tampereen yliopisto, johtamisen ja talouden tiedekunta.

Kiitos!

Yhteyshenkilöt:

Tampereen yliopisto

Selvityksen sisällöt, tutkimus

- Ilari Karppi, ilari.karppi@tuni.fi
- Iina Sankala, iina.sankala@tuni.fi
- Henri Helve, henri.helve@tuni.fi

Raportin toimitus, tutkimus

- Jayla Tammiharju, jayla.tammiharju@tuni.fi

Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkosto

- Kati-Jasmin Kosonen, kati-jasmin.kosonen@tampereenseutu.fi
- Eero Purontaus, eero.purontaus@tampereenseutu.fi

Rakennesuunnitelma, kaupunkiseudun strateginen maankäyttö

- Kaisu Kuusela, kaisu.kuusela@tampereenseutu.fi